

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim

Sentralbord: 73 19 90 00

Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

Saksbehandler
Laila Marie Sorte
Landbruk og bygdeutvikling

Innvalgstelefon
73 19 92 75

Vår dato
27.04.2010
Deres dato
17.02.2010

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2010/2172-522.1
Deres ref.

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Landbruks- og matdepartementet	
Saksnummer: 2010/67	Dokumentnummer: 90
Mottatt: 5 Mars 2010	ASR/SEB
144	410

Høringsuttalelse - forslag om endringer i FOR-1997-05-02-423 - Forskrift om nydyrking

Vi viser til tilsendt forslag om endringer i Forskrift om nydyrking datert 17.02.2010, og avgir med dette vår høringsuttalelse.

Bakgrunn

Bakgrunnen for endringsforslaget er å finne i *St.meld. nr. 39 (2008-2009) Klimautfordringene – landbruket en del av løsningen* (LMD's klimamelding), der det er vist til at et virksomt tiltak for å redusere fremtidige utslipp av CO₂ fra jordbruksjord er å stanse nydyrking av myr. I tillegg nevnes lystgass-utslipp som en følge av nydyrking, og som også er en viktig klimagass.

I følge *Klimakur 2020* var utslippene fra jordbruket i utslippsregnskapet for 2007 beregnet til 4,34 millioner tonn CO₂-ekvivalenter fordelt på 2,19 millioner tonn fra metan og 2,15 millioner tonn fra lystgass. I tillegg kommer utslipp av 0,48 millioner tonn CO₂ fra fossile brenslere fra oppvarming av driftsbygninger og drivstoff til maskiner, samt utslipp av ca. 2 millioner tonn CO₂ fra mineralisering av myr som dyrkes.

Endringsforslaget

Endringsforslaget består i at klimahensyn tas inn som en del av målsettingen med nydyrkingsforskriften og at nydyrking på myr ikke lenger blir tillatt. Myr defineres som areal større enn 2 daa med myrvegetasjon og med minst 30 cm tykt torvlag (Norsk institutt for skog og landskap sin definisjon i AR5 Klassifikasjonssystem). I tillegg foreslås endring for når gjenoppdyrking av jordbruksareal regnes som nydyrking. Tidligere gjaldt dette jordbruksareal som har ligget unytta i 30 år. Dette foreslås redusert til 20 år. Det er også tatt inn at gjenoppdyrking av jordbruksareal, som på grunn av manglende vedlikehold av drenering må karakteriseres som myr, regnes som nydyrking.

Fylkesmannens vurdering

Klimaendringene er urovekkende, og det er viktig at også landbruket tar sin del av utfordringen. Derfor er det positivt at Landbruks- og matdepartementet har fokus på hvordan landbruket kan begrense klimagassutslippene. Vi er enig i at klimahensyn bør tas inn som en del av målsettingen med nydyrkingsforskriften, slik at konsekvenser for klima også skal vurderes i forbindelse med nydyrkingsaker.

Hovedessensen i forslaget er forbud mot nydyrking av myr. I Sør-Trøndelag har vi i overkant av 1 million daa dyrkbar mark, og av dette er nesten halvparten dyrkbar myr (Kilde: Norsk institutt for skog og landskap sine AR50-kart, der myr er definert som areal som på overflata har preg av myr). Det er store forskjeller fra kommune til kommune, og fra gårdsbruk til gårdsbruk, hva dyrkingsreserven består i. Mye av den dyrkbare marka vil ikke være aktuell å

	Embetsledelse og administrasjonsstab	Kommunal- og beredskapsavdeling	Oppvekst- og utdanningsavdeling	Sosial- og helseavdeling	Landbruk og bygdeutvikling	Miljøvern-avdeling
Telefon	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00
Telefaks	73 19 91 01	73 19 91 01	73 19 93 51	73 19 93 01	73 19 91 01	73 19 91 01
E-post:	postmottak@fmst.no	Internett: www.fylkesmannen.no/st		Organisasjonsnummer: 974764350		

dyrke på grunn av beliggenheten eller vernehensyn. Tallene viser uansett at vi har store dyrkingsreserver i fylket vårt, men samtidig at et forbud mot nydyrking av myr vil ha store konsekvenser. Til sammenligning kan nevnes at vi har ca. 750 000 daa dyrka mark i Sør-Trøndelag. Av KOSTRA-rapporteringen går det fram at det i Sør-Trøndelag ble godkjent nydyrka 625 daa i 2009, men ikke hvor mye av dette som er myr. Dette er et ganske normalt tall for årlig nydyrking i Sør-Trøndelag.

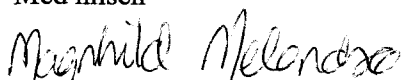
SSB forventer en økning i antall innbyggere i Norge fra 4,8 mill til 5,8 mill på 20 år. Dette innebærer nesten 20 prosent økning i folketallet, noe som utfordrer vår selvforsyningsgrad. Beregnet ut fra energiinnhold, importerer Norge i dag 50 prosent av maten. Knappheten på mat internasjonalt vil øke og Norge bør, om dagens selvforsyningsgrad på 50 prosent skal opprettholdes, minimum ha som ambisjon en økning i matproduksjonen på 20 prosent de neste 20 årene.

Med bakgrunn i målene som er satt for den nasjonale landbruks- og matpolitikken om å sikre en nasjonal matforsyning, bevare og ivareta kulturlandskapet og sikre et levende landbruk i hele landet, mener vi, ut fra en landbruksfaglig vurdering, at forbudet mot nydyrking av myr blir altfor strengt. Vi mener det ikke bør være et totalforbud, men et rom for skjønn i forbindelse med slike saker. Faktorer som bør vurderes i forbindelse med nydyrkingsaker som gjelder myr kan være dybde og omdanningsgrad på myra, om det er dyrkbar undergrunn eller ikke, alternative arealer for nydyrking, kjøp eller leie i nærheten, metoder for nydyrkingen (bl.a. omgravingsmetoden) og nærhet til eksisterende dyrka mark. Samtidig er det viktig at regelverket ikke blir for komplisert og arbeidskrevende å håndtere for kommunene. En måte å forenkle håndteringen på kan være å forby nydyrking av myr dypere enn for eksempel en meter.

Til endringen om gjenoppdyrking av jordbruksareal mener vi det generelt bør være en grense på 30 år som før. Vi ser ikke noen grunn til å endre på dette. For myr som har blitt oppdyrka, men som på grunn av manglende vedlikehold av drenering må karakteriseres som myr igjen etter tidligere nevnte definisjon, kan det være et unntak, ved at det her må søkes om tillatelse til nydyrking selv om det ikke har gått så lang tid som 30 år. Det er viktig at dette kun blir gjeldende for myr og ikke for alt jordbruksareal.

Det er mulig det burde vært mer forskning omkring dette temaet før departementet tar endelig stilling til saken. Dersom det blir slik som foreslått, at det blir forbud mot nydyrking av myr, mener vi myra heller ikke kan tas i bruk i utbyggingssammenheng, da det også vil ha negativ klimaeffekt, og matproduksjon ville vært et bedre alternativ. Med et forbud mot nydyrking av myr, vil det være enda viktigere å ta vare på den dyrka og dyrkbare marka vi har, så vi ser i så fall for oss en ytterligere styrking av jordvernet. Det vil også være viktig å øke produksjonen på eksisterende jordbruksjord gjennom fornuftige agronomiske tiltak som for eksempel grøfting. Slike tiltak for å bedre kvaliteten på jord med høyt vanninnhold vil være positivt i en klimasammenheng samtidig som det bidrar til å øke matproduksjonen. Det bør i den sammenheng vurderes å innføre tilskudd til for eksempel grøfting igjen.

Med hilsen

Magnhild Melandsø (e.f.)
fagsjef

Laila Marie Sorte
fylkesagronom